

1
1957

ქართული
გეგლითი

№ 12 ივნისი თბილისი. 1957

გეგლი

პეტიკალი

საქართველოს სახელმწიფო გამომცემლობა

ისი თუ არა

...რომ თბილისის საყვავილეებში, სადაც დიდის წარმატებით ვაჭრობენ სანთლის ყვავილებით და ცოცხალ ყვავილებს სანთლითაც კი ვერსად იპოვი, ამ დღეებში მიიღეს მრავალფეროვანი ასორტიმენტი. მაგალითად, 10 მაისს პირველმა მაღაზიამ მიიღო ხუთი ცალი პიონი, 30 ცალი—ირისი, ექვსი ცალი—კალა, ასი ცალი—ვარდი. მესამე მაღაზიამ—15 ცალი ვარდი, 30 ცალი—მიხაკი, ორი ცალი—პიონი და... არც ერთი ცალი ირისი. ბედნიერი მომხმარებელნი, რომელთაც ერგოთ ეს ყვავილები, აღტაცებას გამოსთქვამენ იმის გამო, რომ ხსენებული ჯიშები ჯერ კიდევ მოიპოვებიან ისტორიკოსთა და ბუნებისმეტყველთა მიერ ოდითგანვე ყვავილების ქვეყანად მიჩნეულ საქართველოში.

...რომ თბილისის საყვავილეებში მიღებული 2 ცალი პიონისაგან მეყვავილეთა ხელის სისწრაფით უცებ შეიძლება გაჩნდეს მრავალფეროვანი თაიგულები და გვირგვინები. ამ მხრივ განსაკუთრებით თავი გამოიჩინეს საყვავილეების გამყიდველებმა, რომელთაც ძალუბო, ვთქვათ, დასაფლავების დღეს ფაქტურით მიღებული ყვავილები ორმოცხედაც მიყიდონ ჭირისუფალს და უქნობლად. საყვავილე მაღაზიები დიდის გულმოდგინებით ცდილობენ ეს ჯადოსნური ვარდები თუნდაც ერთი-ორი ცალი მაინც ხელთ იგდონ, რადგან მათგან ათასობით ცოცხალი ყვავილი იფურჩქნება მეყვავილეთა ჰაუისა და მოხერხების წყალობით. ამბობენ, ვარდი უეკლოდ არავის მოუკრფეთაო, მაგრამ ამ აფორიზმის გაგონებაზე გამწვანების ტრესტის მუშაკებსა და საყვავილეებში მომუშავე გამყიდველებს ღიმილი მოსდით ხოლმე.

... რომ ჯადოსნური ვარდებით ყიდვა-გაყიდვა მოჯადოებულ წრეში ხდება. რადგან ყვავილთა უჩვეულო გამრავლების საიდუმლოს მეყვავილეები გულმოდგინედ ინახავენ, ცუდი მუშაობისათვის დროებით მოხსნილ თანამშრომელს კვლავ თავის ადგილას აბრუნებენ*. საყვავილე მაღაზიების პრაქტიკაში უარყოფილია კიდევ ერთი აფორიზმი: „იგი წავა და სხვა მოვა ტურფასა საბაღნაროსა“.

...რომ საქართველოს ზღვისპირეთში ყვავილების სანერგეები და ორანჟერიები მოსკოვს, კიევს, ლენინგრადსა და სხვა ქალაქებს გაუშენებიათ და ყვავილებიც ისე უხვად მოსდით, რომ თბილისის გამწვანების ტრესტი მათ მიმართავს ხოლმე — იქნებ ცოტა ვარდები როგორმე გვარგუნოთო. არა მარტო შავი ზღვის, არამედ ბალტიისპირეთში რიგას ნ ჰექტარზე აქვს ორანჟერია და ამიტომაც შუა იანვარშიც კი უხვად შეხვდებით იქ მაისის ვარდებს. ჩვენს სანერგეებში კი შუა ზაფხულშიაც შეიძლება ვერსად იპოვოთ ყვავილი მაშინ, როდესაც იალბუზის კალთებზეც ბიბინებს კორჩიოტა და იელი.

* იხილეთ გამწვანების ტრესტის ბრძანებების წიგნი.

... რომ ზოგიერთი აგროზოოტექნიკოსის გულმოდგინე მუშაობის შედეგად შინაურ ცხოველებს ძლიერ განუფითარდათ ესთეტიკური გრძობა. მარტო თბილისის საბაზისო ყვავილების სანერგეში (სადაც დირექტორად მუშაობს შ. ბახტაძე) თხები, ძროხები და სხვა საქონელი დიდის მონდომებით ეტანება ნაირფერად მშვენიერ ყვავილებს.

... რომ სპორტის ჩამორჩენილ სახეობათა უეცარი აყვავება შეიძლება მრავალწლიანი ბაღებისა და მრავალწლიანი ტყეების ნოყიერ ნიადაგზე სპორტული მოედნების აშენებით.

... რომ ერთფეროვნების წინააღმდეგ ბრძოლის მიზნით განზრახულია 9 იანვრის ქუჩაზე მდებარე ყვავილების სანერგეს ტერიტორიაზე აიგოს კინოთეატრი მრავალფეროვანი ფერადი ფილმების საჩვენებლად. ვილაცას ამაზე გამოუთქვამს ახირებული აზრი, თითქოს განზრახული კინოთეატრის აგება უფრო მიზანშეწონილია სანერგის გვერდით მდებარე თავისუფალ ტერიტორიაზე, რომელიც დასუფთავების ტრესტს ეკუთვნის, და, სადაც ცხენების და ავტომანქანების თავლებია გამართული. ეს აზრი სანერგეს დაცვის მიზნითაა გამოთქმული და ძირშივე მცდარია, რადგან დასუფთავების ტრესტს სად ჰყავს ჰერკულესი ამ უქმ ტერიტორიაზე ავგოსის თავლების გასაწმენდად?

...რომ კიდევ ბევრი შეიძლება ითქვას ყვავილების, საყვავილეებისა და მეყვავილეების შესახებ, მაგრამ დანარჩენზე თავს ვიკავებთ. ვიმედოვნებთ, რომ თქვენც ბევრი რამ იცით.

— მაშეკო, აკი დამპირდი პიჟამოს შენც გიყიდიო.
— მოიცა, შვილო, ერთხელ გავრეცხავ და სწორედ შენი ზომისა ვახდება.

ნახ. ე. ბერძენიშვილისა

„მოხერხებული“

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

სწორედ გავრეცხავ

უცოლო კაცი უბრალო შემთხვევასაც იმედის თვალთ უყურებს. სწორედ მე დამემართა ასე. ელბაქიდის დაღმართზე უცნობ ქალიშვილს წამოვეწიე. შევხედე, მაგრამ რას შევხედე, ჯეირანი შემირცხვენია, ვარსკვლავებს ეთამაშება. ერთ წამში ყველაფერი გადავწვიტე: ცოლობაზეც დამთანხმდა, ქორწილიც გადავიხადე. ერთი სიტყვით. ბედნიერი ვიყავი, მაგრამ მისმა რვაღვით მტკიცე ნებისყოფამ სულ ჩამიშალა გეგმები. უნივერსიტეტის ისე ვსდიე, ხელკავიც ვერ შევთავაზე.

გაცილება ვიკისრე.

სულ უცხო მხარეს მოვხვდი, ისე კი მსმენია, ლოტკინის მთას ეძახიან.

აღმართს შევუდექით. მივდივარ და მაცახცახებებს, ქუჩებში ბნელა, უკუნეთია. კელაპტრინამ (ეს მისი სახელია) ალბათ შემატყო და მითხრა:

— თუ გეშინია, დაბრუნდი.

როგორ გავბედავდი, მომავლის ბედი წყდებოდა.

— უკვე მოვედიო, — თქვა კელაპტრინამ. — წევს ქუჩიდან პიონერის ქუჩაზე გავალთ, მერე შედაუბნის ქუჩას გავვებოთ, კიდევ ერთი შესახვევი და...

ფიქრებში ჩავიძირე, ოჯახს ვაწუობდი. აი, ჩემმა კელაპტრინამ რიგის ავეჯი მოითხოვა. მსუბუქი მანქანა, დამატარებს მაღაზიებს...

— მე აქ ვცხოვრობ. ნახვამდის! — მომესმა უცებ მისი ხმა და ისე გაქრა თვალთაგან.

გამოვბრუნდი. კვებნაში ნუ ჩამომართმევთ და არაფერს დავჯახებოვარ, სულ რაღაც სამჯერ ჩავვარდი თბრილებში.

იმ შეხვედრამ დასაბამი მისცა ჩვენს გრანტივით მყარ სიყვარულს. დღისით თავს ვეფლები. შევციტინებ. მაგრამ ღამე... ო, ღამევე, ღამევე! სახლამდის გაცილებას არაფრად ჩავთვლი, ადგილმდებარეობას შეგვეუღლია ჩემი სატრფო და მეც მივხდევ. ვძლევთ სიბნელეს, მაგრამ უკან რომ ვბრუნდები, ჯიბის ფარანიც უძლურია. კომპასია საჭირო. რომ სინათლისკენ გზა მიჩვენოს.

ნეტავ როდის უნდა განათდეს ლოტკინის მთაზე ქუჩები, რომ ჩვენმა სიყვარულმა ზენიტს მიაღწიოს?!

შოთა მარგარაშვილი

მეზობელი ტრაქტი

კაკაბი) სათაური ჯობს თუ ცუდი და, სამართოდ, საჭიროა თუ არა სათაური?

„ლიტერატურული ნაწარმოების სათაური, ასე თუ ისე, უნდა შეეფერებოდეს თვით ამ ნაწარმოებს და არა სხვა რომელიმეს“ (ჩემი მომავალი წიგნიდან. ტ. 11, გვ. 314). მაგალითად, თუ რომანი დაწერილია ქალაქის ტელეფონების ქსელის მუშაკებზე, წიგნს უნდა ერქვას: „ინტრიგების ქსელში“, ან „სიყვარულის ქსელში“, ან „დაკიდე ტრუბკა!“, ან „ცხოვრებიდან გამოთიშული“, ან „ვერ გიცანი ხმაზე“. თუ რომანში აღწერილია მეზღვაურთა ცხოვრება, წიგნს შეიძლება დავარქვათ: „მეცხრე ტალღაზე“ (უკიდურეს შემთხვევაში, „მეთექვსმეტე ტალღაზე“), მაგრამ ამხე შემდეგ. ჯერ დავსვათ კითხვა, კარგი სათაური ჯობს, თუ ცუდი? და აქვე ვუპასუხოთ, — კარგი. მაგრამ რას ეწოდება კარგი სათაური? გვაკეთოთ ისტორიული ექსკურსი — გუშინ ერთმა მწერალმა თქვა, „ვეფხისტყაოსანი“, „კაცია აღამიანი!“ და „სიბრძნე სიცრუისა“ კარგი სათაურებიანო. მაგრამ ვინ დაწერს ახლა ასე მაღალმხატვრულ ნაწარმოებზე? არაგინ. ე. ი. არც მათი სათაურები გამოგვადგება. როგორ უნდა მოიქცეს ამ შემთხვევაში რიგიანი მწერალი? გზა ერთადერთია და მას მხატვრული კეთილშობილების აუღლებელ მწვერვალზე მდებარეობს — მწერალმა თვითონ უნდა მოიფიქროს თავისი ნაწარმოების სათაური! (ხაზი ჩემია) და აქვე დავძინებ, რომ კარგი სათაური გაცილებით კარგია, ვიდრე ცუდი (იხ. ამ სტატიის სათაური).

ახლა განვიხილოთ აქედან ლოგიკურად გამომდინარე საკითხი — საერთოდ, საჭიროა თუ არა სათაური? სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, რომ საჭიროა (ეს ხაზიც ჩემია).

როგორც სასკოლო სახელმძღვანელოებიდან ჩანს, კლასიკოსები: შექსპირი, სერვანტესი, დანტე, ტოლსტოი, ჰავაიკაძე და სხ. ყოველთვის ასათაურებდნენ თავიანთ წიგნებს (მაგალითისათვის — საკმარისია გავიხსენოთ, რომ სერვანტესის რომანს „დონ-კიხოტი“ ეწოდება). ისმება კითხვა, რატომ უნდა დავიფიქსოთ კლასიკოსთა გამოცდილება? რატომ არ უნდა გამოვიყენოთ წარსულიდან ის, რაც დღესაც საჭირო და აუცილებელია? მართალია, ზოგიერთი თანამედროვე პოეტი (გვარის დასახელება ზედმეტად მიმაჩნია), მაგალითად, ნოე ბარბაქაძე, ცდილობს ააცდინოს ლიტერატურა განვითარების სწორ ხაზს (ხაზი ჩემია), და ზოგიერთ საკუთარ ლექსს „უსათაუროს“ არქმევს, მაგრამ კეთილინებოს და გვიპასუხოს პუბლიცისტმა (ხაზი სხვისია) ნარიშანიამ, განა თვით სიტყვა „უსათაურო“ სათაური არ არის?

კიდევ მრავალი და მრავალი ტომი დაიწერებოდა აქ აღძრულ საკითხებზე, მაგრამ, სამწუხაროდ, სტატიის მცირე მოცულობა საშუალებას არ მაძლევს მთლიანად გამოვთქვა ჩემი გულისტკივილი. მხოლოდ ორიოდ სიტყვას დავუმატებდი — სათაურის გარდა, მწერალმა თვით ნაწარმოებზეც უნდა იფიქროს.

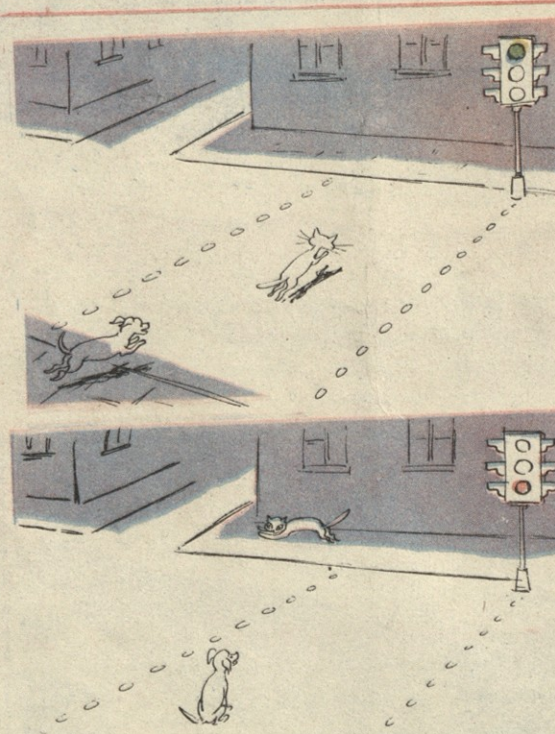
რამება აღვანიძე

იბეჭდება კამათის წესით.

აგაპი მოაგონისა

ხარკე სულაც არ სჭირდება მოადგილეს,
ამ ჩვენ ლეონს:
თავმჯდომარის ხახვს უცქერს, ჰვავს
ორფხა ქამელეონს!
ვთქვათ, ამ დილით თავმჯდომარე სტუქსავს
ვინმე ხელკვეთსა,
მოადგილეც წარბშეკრული რისხვით უქნევს
სალოკ თითხა!
მაგრამ აი, თავმჯდომარე ხახვით
დადგა სწორედ,
გაიღიმა და მის ღიმილს — მოადგილე
იმეორებს!
თავმჯდომარემ — მივლინებას შევბუღებაც
შეუთავსა,
მოადგილე უამისოდ — არარად სთვლის
თავის თავსა,
ახე მიღის „მუშაობა“, როცა გამგის მახინჯ
ქცევას
მოადგილე მხოლოდ მონურ ანარეკლად
გაღმტყვევ!

უბიქტო ხუმრობა

ნახ. გ. ფიცხალაძის

საქრებულო ისკვნის

ამბერკი ვაგზლიდან პირდაპირ ექიმის კაბინეტში აღმოჩნდა.

გაადედიშობილეს, გაწითლდა. აწონეს და გაზომეს.

წონა — 66 კილოგრამი, სიგრძე 169 სმ. გაკლიათ 3 კილოგრამი. აბა, თქვენ იცით დანაკლის როგორ აღიდგენთ. ანკეტის უკანასკნელი გრაფაც შეივსო, სადაც ამბერკიმ გარკვევით ამოიკითხა: „ჯანმრთელი“.

— თქვენ ახალი დამსვენებელი ბრძანდებით? — შეეკითხნენ ძველები.

— ახალი. — იყო პასუხი.

— ხომ არ წამოხვალთ ხვალ ისტორიული ადგილების დასათვალიერებლად?

— ისტორიკოსი გახლავართ, ასე რომ... — რა თქმა უნდა, დასტურს ნიშნავდა.

— მაშ ასე, დილის ექვს საათზე კლუბთან ვიკრიბებით.

დილით ამბერკი და საათის ისარი ერთად გაიქიმენ ექვსზე. სანატორიუმს ტკბილად ეძინა. დამსვენებლები არ ჩანდნენ. პატარა ისარმა შეიღებ გადაინაცვლა. ამბერკი აღელდა, დაწყნარდა, კიდევ აღელდა და კიდევ დაწყნარდა. და როდესაც პირველი დამსვენებელი დაინახა, მრისხანებამ მთლიანად გადაშურა. ქალი აღმოჩნდა, თანაც ლამაზი.

— სად არიან ჩვენები, რატომ იგვიანებენ? — იკითხა ამბერკიმ. ქალს გაეღიმა, რომელ ჩვენებზე ლაპარაკობსო, შემდეგ კი მიუგო:

— ალბათ სძინავთ.

საუბარი გაჩაღდა.

— სპორტის მისდევთ? — შეეკითხა ქალი.

— ჩემი სტიქიაა. — იცრუა ამბერკიმ.

— ჩვენი სანატორიუმი მეზობელ სანატორიუმს ეჯობრება ფრენბურთში, კალათბურთში, ფეხბურთში, ცურვაში და სხვაში.

მიიღებთ თუ არა მონაწილეობას?

— დიდი სიამოვნებით, — ხმა გაეზარა ამბერკის. ახლა კი აღარ უნდოდა ამბერკის ვინმე მოსულყო. მაინც მოვიდნენ. მოვიდნენ, აიღეს მშრალი ულუფა და ზუსტად 10 საათისათვის წავიდნენ. ამბერკის მგელივით მოშვიდა. ჩუმ-ჩუმად ორცხობილა აახრამუნა. სად არ იყვნენ, სად არა, დაბრუნდნენ შებინდებისას.

— დილით შეეჯობრება, ამბერკი, არ დაგავიწყდეს. — შეახსენა მარგორიტმა. ასე ერქვა იმ ლამაზ ქალს.

ამბერკიმ საქმიანად გაიღიმა.

დაიწყო ამბერკისათვის სპორტული ცხოვრება. ექვს სახეში გამოდიოდა. გამოდიოდა და დამარცხებული გადიოდა. მაინც არ იშლიდა. ვადამეტებული სპორტული დატვირთვა და მარგორიტის ეშხი აღნობდნენ ამბერკის.

მირობდნენ საგზურის ღლები, სპრინტერული ნაბიჯებით მისდევდა ამბერკი.

დაღვა უკანასკნელი ღლე. ექიმის კაბინეტში შეიყვანეს, გაადედიშობილეს. გაწითლდა. ასწონეს და გაზომეს.

— 58 კგ, სიგრძე 169 სმ, გაკლიათ 11 კგ, ჰერს უწყენია.

ანკეტის უკანასკნელი გრაფაც შეივსო, სადაც ამბერკიმ გარკვევით ამოიკითხა: „გადაღლა“.

ეჰ, ამბერკი, ამბერკი, თუ ისვენებდი, დაგეყენა, შე კაცო!

გ. მიტრაველი

გამოსანაპი

ერთი კაცი 10 წელია ლუდის გამყიდველად მუშაობს. რამდენი ტონა ქაფი გაუყვია ამ ხნის განმავლობაში, თუ ერთი წლის ნაქაფით «პობედის» მარკის მანქანა შეიძინა?

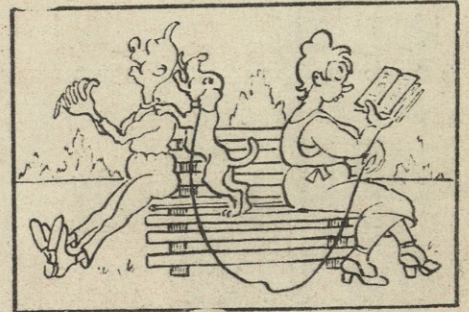
**

უჭმელობით და სიგამხდრით დაოსებულმა მუშა-პირუტყვმა უღელში სული განუტევა. კოლმეურნეობის თავმჯდომარემ ბრძანა—ტყავი გაეძროთ! ვინ დარჩა კიდევ ტყავგასაძრობი?

**

ერთ-ერთმა ტაქსის მძღოლმა 400 გრამი არაყი გადაჰკრა, მოქალაქეს მანქანა დააჯახა და ცალი ფეხი დაუზიანა. რამდენი გრამი არაყი უნდა გადაეკრა მძღოლს, რომ მოქალაქისათვის ორივე ფეხი დაეზიანებინა?

მახარაძის რაიონი, სოფელი დეაბზუ
აქაკი ლლონტი

უტიქსტო ხუმრობა

უტიქსტო ხუმრობა

კ ა ს უ ხ ი:

ჰოკიონტალურად:

- 3—ბურთი, 4—პოეტი, 6—ტახტი,
- 11—გათხოვება, 12—ქანდაკება, 13—
- კბილი, 15—მსაჯი, 18—ტვინი, 21—
- მოდა, 22—ტირე, 23—ბუტაფორია,
- 24—როლი, 25—ლოთი, 26—მანკი,
- 28—ისაკა, 29—ისარი, 35—დედამთი-
- ლი, 37—მოლაქლაქე, 38—ხურმა, 39—
- წყალი, 40—ხავხი.

ჰმარტიკალურად:

- 1—ორმოცი, 2—ცხვარი, 5—ენა,
- 7—ჩაი, 8—ოზი, 9—ვაი, 10—უბა,
- 14—იალბუზი, 15—მუშტარი, 16—ანა-
- ფორა, 17—ინტრიგა, 18—ტალანტი,
- 19—ქმარი, 20—ბებია, 27—წომერი,
- 30—არქივი, 31—შენ, 32—ალო, 33—
- ნოე, 34—რქა, 36—ხმა.

— საბრალო, როგორ დაუმტვრევიათ, ბილეთი მაინც აეღო.
— არაუშავს, ინვალიდების სალაროში აიღებთ თავისუფლად.

ნახ. გ. ფიცხალავასი

რედაქტორი—ელგუჯა მალრაძე.

სარედაქციო კოლეგია: აკ. ბელიაშვილი, დ. გაბაშვილი,
ს. კლდიაშვილი, გ. ჯაში, ს. ფაშალიშვილი, ო. ქელიძე.

საქ. კვ ცენტრალური
კომიტეტის
გამომცემლობა

Тбилиси. Сатирико-юмористический журнал „Ннанги“. რედაქციის მისამართი: რუსთაველის პროსპ. № 42 ტელ.

3-10-49

